

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul X — Nr. 519

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 30 decembrie 1998

SUMAR

Nr.	Pagina
	ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI
63.	— Ordonanță de urgență privind energia electrică și termică 1-16

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ privind energia electrică și termică

Pentru satisfacerea cerințelor societății privind asigurarea cu combustibil și energie, promovarea unei economii de piață concurențiale a energiei, cu respectarea obligațiilor internaționale asumate de statul român prin Tratatul Cartei Energiei, ratificat prin Legea nr. 14/1997, precum și pentru armonizarea reglementărilor naționale cu prevederile directivelor comunitare în sectorul energetic,

în temeiul art. 114 alin. (4) din Constituția României,

Guvernul României emite următoarea ordonanță de urgență:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Scopul ordonanței de urgență

Art. 1. — (1) Scopul prezentei ordonanțe de urgență este securitatea energetică a țării, prin asigurarea corespunzătoare a economiei naționale cu energie electrică și termică, de calitate superioară, la standarde înalte și la prețuri accesibile, folosirea rațională a combustibililor și energiei, protejarea intereselor clienților — consumatori de energie electrică și termică — și realizarea unui mediu concurențial normal, cu respectarea întocmai a condițiilor de protecție a mediului înconjurător.

(2) Politica energetică a statului trebuie să asigure creșterea eficienței energetice și constituirea cadrului

instituțional corespunzător, prin definirea organismelor și a autorităților competente pentru realizarea acestei politici.

Obiectivele ordonanței de urgență

Art. 2. — Activitățile de producere, transport, distribuție, furnizare și de utilizare a energiei electrice și termice, precum și cele de construire a instalațiilor energetice specifice acestui domeniu sunt permise în vederea realizării următoarelor obiective de bază:

a) asigurarea competiției în producerea și furnizarea energiei electrice și termice, precum și a accesului producătorilor și consumatorilor la rețelele de transport și de distribuție;

b) creșterea eficienței energetice pe tot lanțul, de la producere, transformare, transport, distribuție și până la utilizarea energiei electrice și termice;

c) transparența tarifelor și a taxelor la energia electrică și termică;

d) constituirea stocurilor de siguranță la combustibili;

e) respectarea regimului de conducere prin operatori de sistem (dispeceri), inclusiv pentru realizarea accesului terților la rețeaua electrică;

f) asigurarea funcționării interconectate a sistemului electroenergetic național la Uniunea pentru Coordonarea Producției și Transportului Energiei Electrice și la sistemele electroenergetice ale țărilor vecine;

g) promovarea utilizării surselor noi și regenerabile de energie;

h) diversificarea bazei de resurse energetice primare, modificarea structurii producției și a consumului de energie în funcție de aceasta;

i) stimularea participării sectorului privat, a investitorilor autohtoni și străini la producerea, transportul, distribuția, comercializarea și utilizarea energiei electrice și termice;

j) realizarea obiectivelor locale și globale privind protecția mediului înconjurător, intensificarea eforturilor de reducere a bioxidului de carbon, oxizilor de azot, oxizilor de sulf sau/și a emisiilor de particule.

Domeniul de reglementare al ordonanței de urgență

Art. 3. — (1) Prezenta ordonanță de urgență reglementează activitățile din sectorul energetic privind producerea, transportul, distribuția, furnizarea și valorificarea energiei electrice și termice, planificarea dezvoltării sectorului acestor activități, construirea și exploatarea instalațiilor aferente, importul și exportul de energie electrică.

(2) Nu se supun dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență:

a) acumulatorii, grupurile mobile, instalațiile amplasate pe vehicule de orice fel;

b) sursele staționare de energie electrică în curent continuu;

c) instalațiile energetice din marea teritorială;

d) sursele de încălzire a imobilelor de locuit și similare, amplasate în interiorul acestora, precum și sursele cu o putere sub 250 kW.

Reglementări speciale

Art. 4. — Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se aplică în domeniul energiei nucleare și al apelor, în măsura în care legile specifice acestor domenii nu dispun altfel.

Definirea unor termeni

Art. 5. — În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, următorii termeni se definesc astfel:

producător de energie electrică și/sau termică — persoana juridică având ca specific activitatea de producere a energiei electrice și/sau termice în scopul vânzării;

producător independent de energie electrică și/sau termică — producătorul de energie electrică și/sau termică, care participă, în nume propriu, distinct de alți producători preexistenți, la acoperirea consumului de energie electrică și/sau termică;

autoproducător de energie electrică și/sau termică — agent economic care, în afara activităților sale de bază, își produce singur — în întregime sau în parte — energia electrică și/sau termică necesară consumului său. Acesta livrează în rețeaua publică de transport sau în rețeaua de distribuție, respectiv altor consumatori, surplusul de energie pe care îl poate avea în anumite perioade, pe bază de contract;

acces la rețea — dreptul unui producător de energie electrică sau al unui consumator eligibil de a se racorda la rețeaua electrică de transport aparținând Companiei Naționale de Electricitate, precum și al oricărui consumator de a se racorda — în condițiile cerute de normele tehnice — la rețeaua electrică de distribuție;

centrală electrică — ansamblu de instalații, construcții și de echipamente care, prin destinație, produce energie electrică;

Compania Națională de Electricitate — S.A. — societate comercială de interes public și național care desfășoară activități specifice de transport, de operator de sistem (dispecer), de operator comercial (bursă a energiei) și de coordonare a planificării și dezvoltării sistemului electroenergetic în baza politicii energetice naționale;

consumator de energie electrică sau termică — persoana fizică sau juridică care cumpără sau consumă energie pentru uzul propriu sau pentru un subconsumator aflat în apropiere;

consumator eligibil — consumatorul care poate să aleagă producătorul și să contracteze direct cu acesta energia consumată și care are acces la rețelele de transport și/sau de distribuție;

consumator captiv — consumatorul care, din motive de configurație a rețelei, este obligat să contracteze furnizarea energiei cu un anumit distribuitor;

subconsumator — consumatorul de energie electrică sau termică alimentat de la un consumator aflat în apropierea sa;

furnizor — partea contractantă a contractului de furnizare care asigură alimentarea cu energie electrică sau termică a unui consumator;

culoar de trecere (de funcționare) a liniei electrice — suprafața terestră situată de-a lungul liniei electrice și spațiul atmosferic de deasupra sa în care se impun restricții din punctul de vedere al coexistenței liniei cu elementele naturale, obiectele, construcțiile, cu instalațiile etc., situate în acest spațiu;

rețea electrică — ansamblu de linii și stații electrice conectate între ele, eventual interconectate cu alte rețele. Rețeaua electrică poate fi rețea de transport și rețea de distribuție:

• *rețea electrică de transport* — rețea electrică buclată de înaltă tensiune de 220 kV și mai mult, prin care se transportă la distanță puteri electrice importante;

• *rețea electrică de distribuție* — rețea care transmite energia electrică în zonele de consum, distribuind-o la sau spre consumatori;

• *rețea termică* — ansamblu de conducte, instalații de pompare și de alte instalații auxiliare, cu ajutorul cărora se transportă continuu și în regim controlat energia termică de la producători la consumatori;

sectorul energiei electrice și termice — ansamblul activităților de planificare, dezvoltare, construire, exploatare și de întreținere a instalațiilor de producere, transport, distribuție și de furnizare a energiei electrice și termice, inclusiv importul și exportul energiei electrice, precum și schimburile de energie electrică cu sistemele electroenergetice ale țărilor vecine;

Sistem electroenergetic național — SEN — ansamblul instalațiilor electroenergetice interconectate, situate pe teritoriul țării, prin care se realizează producerea, transportul, distribuția și utilizarea energiei electrice;

sistem electroenergetic izolat — sistemul local de producere, transport, distribuție și de utilizare a energiei electrice, care nu este interconectat cu SEN;

transportul energiei electrice — activitate organizată pentru transmiterea energiei electrice de la producători până la instalațiile de distribuție sau la instalațiile consumatorilor racordați direct la rețelele de transport;

transportul energiei termice — activitate organizată pentru transmiterea energiei termice de la producători la punctele termice de achiziție ale distribuitorilor sau ale consumatorilor racordați direct la rețelele de transport;

distribuție — transmiterea energiei electrice sau termice în scopul livrării ei la consumatori;

utilizator de sistem — persoană fizică sau juridică care livrează către sau căreia i se livrează energie electrică sau termică dintr-un sistem de transport sau de distribuție;

ordine de merit — ordinea în care ofertantul producător de energie este luat în considerare de către dispecer pentru acoperirea consumului de energie electrică;

zonă de protecție și de siguranță — suprafața de sub liniile electrice aeriene, extinsă de o parte și de alta a proiecției în plan orizontal a liniilor cu o distanță calculată în funcție de devierea maximă a conductorului sub acțiunea vântului, plus distanța de amorsare, în funcție de nivelul tensiunii. Suprafața de teren, având dimensiunile fundației stâlpilor, este bun public;

monopol natural — domeniu de activitate în care condițiile sunt de asemenea natură încât este mai economic să se asigure un bun sau un serviciu necesar de către o singură firmă decât de mai multe.

CAPITOLUL II

Producerea

Producerea de energie

Art. 6. — Producerea de energie electrică și termică se realizează de către societăți comerciale, de alte persoane juridice române, de producători independenți sau autoproducători cu capital autohton ori străin, autorizați în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

Egalitatea de tratament

Art. 7. — (1) Activitatea de producere a energiei electrice și termice se desfășoară în condiții de tratament egal pentru toți producătorii, fiind interzisă orice discriminare pe criteriul proprietății.

(2) Producătorii se pot asocia sau pot coopera în mod liber, inclusiv cu orice alte persoane fizice ori juridice, cu respectarea dispozițiilor legale privind concurența.

Obligațiile producătorilor

Art. 8. — (1) Producătorii au următoarele obligații principale:

a) să asigure livrările de energie electrică și termică, cu respectarea autorizațiilor, potrivit prezentei ordonanțe de urgență;

b) să alimenteze, în limita capacității instalațiilor, orice persoană fizică sau juridică solicitantă care îndeplinește condițiile pentru a fi distribuitor sau consumator;

c) să mențină rezerva de combustibil la un nivel suficient sau, după caz, o rezervă suficientă de apă pentru îndeplinirea obligațiilor de producție prevăzute în autorizațiile și licențele acordate în baza prezentei ordonanțe de urgență și cu respectarea celorlalte legi și reglementări în vigoare privind gospodărirea apelor, pentru a asigura continuitatea furnizării energiei electrice și termice;

d) să se conformeze, din punct de vedere operativ, dispecerilor de ramură și să înființeze, după caz, trepte proprii de dispecer;

e) să exploateze instalațiile de producere racordate la sistemele de transport și de distribuție, astfel încât să nu inducă în sistem fenomene perturbatoare peste limitele admise de prescripțiile tehnice în vigoare;

f) să intervină operativ la obiectivele pe care le dețin, în cazul apariției unui potențial pericol de producere a unor avarii, explozii și altele asemenea, putând ocupa, în mod temporar, zona de acces și de lucru pentru personal și cea tehnică de lucru, anunțând despre aceasta organele administrative și instituțiile abilitate, precum și pe deținătorii terenurilor în cauză;

g) să obțină autorizațiile de funcționare prevăzute de lege pentru instalații și pentru personal și să nu dezvolte capacități de producție suplimentare decât pe baza unei noi autorizații, inclusiv, după caz, autorizațiile emise de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare;

h) să nu schimbe combustibilii pentru care instalațiile de producere au fost proiectate inițial decât după obținerea unei noi aprobări;

i) să reabiliteze treptat și să re tehnologizeze instalațiile de producere existente, în vederea creșterii eficienței și încadrării în normele naționale privind emisiile poluante, a participării centralelor electrice la reglajul de putere/frecvență în sistemul electroenergetic național, a asigurării calității energiei electrice și termice.

(2) În condițiile convenite cu consumatorii, producătorii pot desfășura activități de informare, consultanță, finanțare, precum și executări de lucrări la aceștia, în vederea creșterii eficienței utilizării combustibililor și energiei în instalațiile pe care le dețin.

Drepturile producătorilor

Art. 9. — Producătorii de energie au în principal următoarele drepturi:

a) să aibă acces la rețelele electrice și termice de transport și distribuție, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență;

b) să obțină culoar de trecere pentru liniile electrice de legătură a capacității sale de producție cu sistemul național de transport și pentru conductele de transport al energiei termice între capacitatea de producție și distribuitori sau consumatori;

c) să înființeze și să mențină un sistem propriu de telecomunicații pentru legătura cu capacitățile sale de producție, cu consumatorii sau cu dispeceratele;

d) să solicite desființarea construcțiilor și a obiectivelor amplasate nelegal în zona de protecție, precum și a celor care nu respectă distanțele de siguranță față de instalațiile și construcțiile proprii.

CAPITOLUL III

Transportul

Secțiunea I

Dispoziții comune

Transportul energiei electrice și termice

Art. 10. — Transportul energiei electrice și termice reprezintă activitatea prin care acestea ajung de la o instalație de producere la distribuitorii sau consumatorii finali de energie.

Plan de perspectivă

Art. 11. — (1) Transportatorii de energie au obligația de a elabora, pentru zona lor de acțiune, un plan de

perspectivă privind transportul, în concordanță cu stadiul actual și cu evoluția viitoare a consumului de energie, cuprinzând modalitățile de finanțare și de realizare a acestor planuri, cu luarea în considerare și a planurilor de amenajare și de sistematizare a teritoriului străbătut de instalațiile lor de transport.

(2) Planurile prevăzute la alin. 1 sunt supuse spre avizare autorității competente — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei — și spre aprobare ministerului de resort.

Secțiunea a II-a

Exploatarea sistemului național de transport al energiei electrice

Sistemul național de transport al energiei electrice

Art. 12. — Sistemul național de transport al energiei electrice este proprietate publică a statului, de importanță strategică, și este alcătuit din liniile și stațiile electrice de transformare a tensiunilor de 220 kV, 400 kV și mai mari, concesionate Companiei Naționale de Electricitate — S.A., în condițiile legii.

Compania Națională de Electricitate

Art. 13. — (1) Compania Națională de Electricitate — S.A. prestează serviciu public pentru toți utilizatorii rețelelor de transport, asigurând accesul la rețelele de transport oricărui solicitant intern care îndeplinește cerințele prezentei ordonanțe de urgență.

(2) În mod corespunzător, Compania Națională de Electricitate — S.A. are obligația de a asigura:

a) activitatea tehnică legată de exploatarea, întreținerea și modernizarea rețelelor de transport prin operatorul de transport și coordonarea funcționării instalațiilor de producere, transport și distribuție prin operatorul de sistem (dispecer);

b) activitatea comercială privind organizarea licitației pentru stabilirea prețului de achiziție de la producători și a prețurilor de cumpărare en gros, precum și a obligațiilor de plată pentru distribuitori, brokeri și alți intermediari, prin operatorul comercial;

c) activitatea de planificare privind realizarea dezvoltării SEN și facilitarea amplasării optime, pe principiul minimizării costurilor obiectivelor energetice;

d) convenirea legăturilor și instalarea echipamentelor necesare pentru interconectarea cu alte sisteme de transport și exploatarea interconexiunilor;

e) realizarea accesului la rețea pentru activitățile de import-export sau de tranzit.

Stabilirea condițiilor tehnice

Art. 14. — (1) Compania Națională de Electricitate — S.A. va propune condiții tehnice minimale pentru instalațiile consumatorilor racordați direct la rețeaua de transport, precum și pentru liniile și echipamentele de interconectare cu sistemele energetice de transport vecine.

(2) Condițiile tehnice prevăzute la alin. (1) se aprobă de autoritatea competentă și trebuie să fie obiective și nediscriminatorii.

Operatorul de sistem

Art. 15. — (1) Operatorul de sistem îndeplinește următoarele obligații principale:

a) programează exploatarea integrată a Sistemului Energetic Național, având ca obiectiv satisfacerea consumului de energie în mod sigur, fiabil și cu costuri de exploatare minime;

b) realizează încărcarea grupurilor pe baza ordinii de merit;

c) exercită coordonarea, supravegherea, controlul și analiza exploatarei Sistemului Energetic Național;

d) furnizează informațiile convenite celorlalți operatori privind funcționarea sigură a sistemelor interconectate;

e) determină valoarea cantităților de energie livrate sau cumpărate în sistemul de transport;

f) avizează programarea lucrărilor de reparații ale instalațiilor de producere și transport din Sistemul Energetic Național;

g) soluționează problemele care pot apărea în caz de avarie.

(2) Compania Națională de Electricitate — S.A., în calitate de operator de sistem, și operatorii subordonați răspund de păstrarea confidențialității informațiilor comerciale obținute pe parcursul activității lor.

Secțiunea a III-a

Exploatarea instalațiilor de transport al energiei termice

Sistemul de alimentare

Art. 16. — Ansamblul instalațiilor de producere, transformare, transport și utilizare a energiei termice, sub formă de abur, apă caldă sau apă fierbinte, legate printr-un proces comun de funcționare, într-o zonă de consum, formează un sistem de alimentare centralizată cu energie termică, condus operativ de un dispecer local de termoficare.

Dispecerul local de termoficare

Art. 17. — Coordonarea producției de energie termică produse în centralele termice locale și în centralele electrice de termoficare, racordate electric la Sistemul Energetic Național, se realizează prin dispecerul local de termoficare.

CAPITOLUL IV

Distribuția

Distribuția energiei electrice și termice

Distribuția energiei

Art. 18. — (1) Distribuția energiei electrice și termice cuprinde totalitatea activităților referitoare la instalațiile prin care se preia energia de la un producător sau transportator și se livrează clienților.

(2) Instalațiile de distribuție se delimitează fizic față de instalațiile de producere sau de transport și de cele ale clientului, prin puncte specifice.

(3) Distribuția energiei se face conform planurilor de urbanism, respectându-se dreptul de proprietate, protecția mediului, sănătatea și viața persoanelor și economisirea energiei conform normelor tehnice și de siguranță cuprinse în prescripțiile tehnice în vigoare.

Distribuitorii de energie

Art. 19. — (1) Distribuitorii de energie sunt agenți economici autorizați în acest scop pentru o zonă determinată.

(2) Distribuitorii de energie au, în principal, următoarele obligații:

a) să racordeze la rețelele lor, în condițiile legii, orice solicitant din zonă, persoană fizică sau juridică;

b) să respecte în proiectare, execuție și în exploatare normativele și prescripțiile tehnice, asigurând protejarea populației și a mediului înconjurător, protecția pentru

funcționarea normală a liniilor de telecomunicații și a stațiilor de emisie-recepție radio și televiziune;

c) să asigure urmărirea permanentă și sistematică a comportării construcțiilor și a echipamentelor energetice;

d) să facă operativ reviziile și reparațiile necesare.

(3) În scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (2), distribuitorii de energie pot:

a) să folosească, cu acordul consiliilor locale sau județene, după caz, terenurile domeniului public pentru lucrările de exploatare și întreținere;

b) să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar executării lucrărilor de întreținere și reparații, cu anunțarea prealabilă a dispecerului și, după caz, a consumatorilor.

Interdicții

Art. 20. — Pentru protecția instalațiilor de distribuție se interzice terților:

a) să efectueze construcții, săpături de orice fel sub rețelele electrice aeriene și peste rețelele de cabluri electrice subterane, rețelele termice, precum și în zona de protecție a acestora, fără consimțământul prealabil al titularilor instalațiilor;

b) să depoziteze materiale pe culoarele de acces și în zona de protecție a instalațiilor;

c) să arunce obiecte de orice fel pe rețelele de distribuție sau să intervină în orice mod asupra acestora.

Sisteme izolate

Art. 21. — (1) Localitățile izolate care, din considerente tehnice sau economice, nu sunt conectate la rețelele sistemului electroenergetic național, pot fi alimentate de producătorii locali, aceștia asigurând și distribuția energiei electrice în zonă.

(2) Consumatorii alimentați din sistemele izolate vor plăti pentru energia consumată același preț ca și consumatorii alimentați de la sistemul național.

(3) Autoritatea competentă împreună cu Ministerul Finanțelor vor stabili modul de recuperare a cheltuielilor producătorului local în sistem izolat, precum și condițiile minimale privind continuitatea și calitatea serviciului de alimentare.

CAPITOLUL V

Furnizarea și utilizarea energiei

Contractul de furnizare

Art. 22. — (1) Furnizarea energiei electrice și termice este activitatea prin care un agent economic comercializează energie clienților interesați. Contractul încheiat în acest scop, denumit în cele ce urmează *contract de furnizare*, se încheie între furnizor și client și trebuie să cuprindă cel puțin clauzele minimale stabilite de autoritatea competentă prin contracte-model elaborate pentru categorii de clienți.

(2) Energia electrică și termică livrată clientului se facturează de către furnizor pe baza indicațiilor echipamentelor de contorizare și măsurare, montate de acesta, cu excepția cazurilor stabilite prin reglementări speciale sau prin contract.

Asistența consumatorilor

Art. 23. — În condițiile convenite cu consumatorii, furnizorii pot desfășura activități de informare, consultanță,

finanțare, precum și executări de lucrări la aceștia, în scopul creșterii eficienței utilizării energiei.

Obligația de contractare

Art. 24. — (1) La cererea scrisă a consumatorilor privind alimentarea cu energie electrică și termică pentru consumatorii noi ori acordarea unui surplus pentru consumatorii existenți, precum și pentru asigurarea continuității în alimentarea cu energie, furnizorul este obligat să comunice în scris, într-un interval de cel mult 30 de zile, condițiile tehnico-economice, în vederea satisfacerii cererii, și să colaboreze cu clienții la stabilirea celei mai avantajoase soluții de alimentare. Necomunicarea în termen a condițiilor prezumă acceptarea cererii.

(2) Furnizorul este obligat să încheie contractul, cu excepția cazurilor în care consumatorul nu a îndeplinit condițiile prevăzute la alin. (1).

(3) Contractul de furnizare se încheie pentru o durată nedeterminată sau convenită de părți.

(4) Consumatorul poate rezilia oricând contractul, cu un preaviz de 30 de zile.

(5) Furnizorul poate solicita rezilierea contractului numai în caz de consum fraudulos, de neplată repetată a facturilor sau în alte situații prevăzute de lege.

Retrasmiterea energiei

Art. 25. — (1) Consumatorul nu poate transmite sau revinde energie electrică și/sau termică altui consumator decât cu acordul furnizorului, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Valoarea serviciilor energetice asigurate de consumatorul principal pentru subconsumatorii pe care îi alimentează trebuie să fie aceeași cu a serviciilor prestate de furnizor, indiferent de cantitatea de energie livrată. Acestea se vor plăti pe bază de contract de servicii, negociat între părți.

(3) Modificarea rețelelor de distribuție pentru a putea alimenta subconsumatorii direct din rețeaua furnizorului se va putea face numai de către furnizor, la cererea scrisă a subconsumatorului.

(4) Cheltuielile pentru modificări ale instalațiilor pentru distribuția publică a energiei electrice sau termice sunt suportate integral de cel care a provocat și a solicitat modificarea. După modificare, instalația pentru distribuția publică modificată rămâne în proprietatea furnizorului, dacă părțile nu convin altfel.

(5) Consumatorul principal poate întrerupe livrarea energiei electrice și termice către subconsumator, numai dacă acesta își încalcă obligațiile asumate prin contract sau dacă obligațiile de livrare între consumatorul principal și furnizor se întrerup.

Limitarea sau întreruperea furnizării

Art. 26. — (1) Furnizorul este autorizat să întrerupă, pentru un grup cât mai restrâns de consumatori și pe o durată cât mai scurtă, furnizarea de energie electrică sau termică în următoarele situații:

a) când se periclitează viața sau sănătatea oamenilor ori integritatea bunurilor materiale;

b) pentru prevenirea sau limitarea extinderii avariilor în echipamentele energetice, în zone de rețea electrică sau la nivelul întregului sistem energetic național;

c) pentru executarea unor manevre și lucrări care nu se pot efectua fără întreruperi.

(2) Furnizorul este obligat să anunțe consumatorii afectați de întreruperile planificate în modul stabilit prin

contracte și să comunice durata planificată pentru întreruperile necesare executării unor lucrări de întreținere și de reparații.

(3) Furnizorul răspunde pentru daunele rezultate din întreruperile sau din limitările executate conform alin. (1) și (2), cauzate din culpa sa.

(4) În cazul penuriei naționale de combustibili sau în situații excepționale, determinate de evoluția economiei internaționale, de starea economiei naționale, de necesitățile de apărare sau de protecție a mediului înconjurător, la propunerea ministerului de resort Guvernul poate aproba limitarea sau întreruperea furnizării energiei electrice sau termice, stabilind prin hotărâre condițiile de aplicare a acestor măsuri.

Plata energiei furnizate

Art. 27. — Consumatorul, în conformitate cu prevederile contractului, este obligat să plătească energia electrică sau termică consumată după primirea facturii.

Răspunderi ale furnizorului

Art. 28. — Furnizorul răspunde pentru toate daunele provocate consumatorului prin încălcarea contractului și, în special, dacă:

- a) nu începe furnizarea energiei la termenul contractat sau nu livrează energia în condițiile stabilite în contract;
- b) nu anunță consumatorul din timp cu privire la întreruperile programate pentru lucrările planificate;
- c) după sistarea furnizării energiei electrice, cerută de consumator, nu reia furnizarea în prima zi lucrătoare după primirea, în scris, a înștiințării privind încetarea motivului sistării;
- d) nu respectă parametrii de calitate contractați pentru energia furnizată.

Răspunderi ale consumatorului

Art. 29. — (1) Consumatorul răspunde pentru daunele cauzate furnizorului, precum și dacă periclitează viața sau sănătatea unor persoane ori integritatea bunurilor materiale sau dacă dereglează funcționarea instalațiilor furnizorului ori alimentarea altor consumatori.

(2) De asemenea, consumatorul răspunde, dacă:

- a) depășește volumul de energie consumată și valoarea puterilor stabilite prin contract;
- b) provoacă, în procesul de consum, perturbații ale parametrilor de calitate și siguranță, care conduc la întreruperea furnizării energiei electrice sau periclitează continuitatea alimentării;
- c) deranjează, periclitează ori limitează consumul contractual al altui consumator;
- d) nu respectă prescripțiile privind racordarea la rețele a instalațiilor de utilizare;
- e) deteriorează instalația de racordare sau instalațiile de contorizare, voit sau prin gravă neglijență, violează sigiliile sau nu anunță furnizorul despre deteriorarea acestora;
- f) consumă energie ocolind sau afectând agregatele de măsură ori consumă energia electrică fără acordul furnizorului, după sistarea furnizării;
- g) nu plătește factura de energie sau o plătește cu întârziere;
- h) consumă energie într-un mod diferit față de prevederile contractului;
- i) nu respectă dispozițiile privind limitarea consumului.

(3) Nerespectarea contractului de furnizare sau consumul fraudulos de energie atrage plata contravalorii energiei

consumate și, după caz, suportarea următoarelor consecințe precizate în contract:

- a) penalizări;
- b) despăgubiri;
- c) sistarea temporară a furnizării de energie;
- d) deconectarea de la rețeaua de furnizare.

Obligații ale consumatorilor pentru creșterea eficienței energetice

Art. 30. — (1) Consumatorii de energie sunt obligați:

a) să respecte prescripțiile tehnice în vigoare privind proiectarea, construirea, exploatarea, întreținerea, repararea instalațiilor proprii și a receptoarelor de energie, precum și dotarea acestora cu aparate de măsură și control;

b) să întocmească periodic auditurile energetice;

c) să recupereze căldura reziduală din procesele tehnologice, acolo unde se justifică economic.

(2) Consumatorii care folosesc mai mult de 1.000 de tone echivalent petrol pe an sunt obligați:

a) să numească un responsabil pentru energie, care să dețină un certificat în managementul energiei;

b) să dezvolte un plan de management al energiei pe o perioadă de 5 ani, care să evidențieze tehnologiile cerute, sursele și mecanismele de finanțare și care să conducă la reducerea consumurilor energetice specifice.

(3) Consumatorii care folosesc mai mult de 200 de tone echivalent petrol pe an vor avea, la fiecare 6 luni, un bilanț energetic întocmit de un auditor acreditat.

Aprobarea reglementărilor de eficiență energetică

Art. 31. — (1) Normele și prescripțiile tehnice, normativele și reglementările obligatorii pentru exploatarea și folosirea eficientă a instalațiilor și echipamentelor energetice se aprobă de autoritatea competentă, cu consultarea Agenției Române pentru Conservarea Energiei și a societăților specializate din domeniu.

(2) Reglementările tehnice stabilite conform alin. (1) cuprind și valori-limită pentru parametrii importanți și trebuie să aibă un caracter obiectiv și imparțial.

Campanii informative ale Agenției Române pentru Conservarea Energiei

Art. 32. — Ministerul de resort, prin Agenția Română pentru Conservarea Energiei, va edita și va furniza consumatorilor ghiduri informative privind utilizarea rațională a energiei și promovarea surselor regenerabile de energie, valorificarea resurselor energetice secundare.

Elaborarea și revizuirea standardelor de eficiență

Art. 33. — (1) Institutul Român de Standardizare împreună cu ministerul de resort elaborează programe privind revizuirea sau, după caz, întocmirea de standarde de eficiență energetică, în vederea armonizării acestora cu normele europene în vigoare.

(2) Pentru producătorii de receptoare energetice prevederile standardelor de eficiență energetică sunt obligatorii.

(3) Producerea și importul de receptoare electrice cu puteri mai mari de 0,5 MW sunt permise numai cu avizul prealabil al Agenției Române pentru Conservarea Energiei.

(4) Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului împreună cu Institutul Român de Standardizare vor elabora, în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, standarde de izolație termică.

(5) Standardele de izolație termică vor fi revizuite la un interval de cel puțin 5 ani.

Dreptul de control

Art. 34. — Oficiul pentru Protecția Consumatorilor este în drept să controleze performanțele energetice ale aparatelor, utilajelor și ale echipamentelor energetice destinate consumatorilor.

Utilizarea eficientă a resurselor în sectorul energetic

Art. 35. — În scopul utilizării eficiente a resurselor energetice, agenții economici cu activitate de producere, transport și distribuție a energiei sunt obligați, după caz, să ia măsuri pentru:

- a) funcționarea instalațiilor la parametrii nominali;
- b) perfecționarea tehnologiilor de producere, transport și distribuție a energiei;
- c) reducerea consumului propriu de combustibili și energie;
- d) valorificarea optimă a energiei solare, eoliene, geotermale, a biomasei și a biogazului, a energiei produse din deșeuri menajere, a masei lemnoase;
- e) cercetarea și consultanța în domeniul conservării energiei;
- f) organizarea de acțiuni demonstrative și promoționale în domeniul utilizării eficiente a combustibililor și a energiei.

CAPITOLUL VI**Prețuri și tarife****Fundamentarea prețurilor și a tarifelor**

Art. 36. — (1) Costurile justificate, impuse de funcționarea agenților economici din domeniul producerii, transformării, transportului, distribuției și al comerțului cu energie electrică și termică, cheltuielile pentru dezvoltare și pentru protecția mediului se acoperă prin prețurile și tarifele pentru energie electrică sau termică.

(2) Prețurile și tarifele la energie electrică și termică pot include costurile obiectivelor și ale serviciilor finanțate de societățile comerciale de energie, care urmăresc reducerea consumului de energie și de combustibil la consumator și care reprezintă o alternativă viabilă, prin care se evită costuri neeconomice, pentru construirea unor noi surse de energie sau rețele.

Tipuri de prețuri și de tarife

Art. 37. — (1) În sectorul energiei electrice și termice se aplică două categorii de prețuri și tarife:

- a) prețuri rezultate din mecanismele concurențiale ale pieței pentru energia electrică și termică achiziționată de la producători și pentru energia electrică ce se contractează de către consumatorii eligibili;
- b) tarife reglementate pentru activitățile cu caracter de monopol natural, din care fac parte tarifele pentru serviciile de transport al energiei electrice și tarifele pentru alimentarea consumatorilor captivi de către societățile de distribuție a energiei electrice.

(2) Tarifele reglementate pentru consumatorii captivi de energie electrică sunt aceleași pe întregul teritoriu al țării și se stabilesc de autoritatea competentă.

(3) Agentul economic care solicită încheierea unui contract de furnizare a energiei este îndreptățit să-și aleagă prin contract sistemul de tarife dintre cele tehnic posibile practicate de furnizor.

Evidențierea costurilor și a veniturilor

Art. 38. — Agenții economici din sectorul energiei electrice și termice care practică tarife reglementate sunt obligați să țină contabilitatea de gestiune, conform normelor

legale, care să permită autorității competente cunoașterea costurilor fixe și a celor variabile, precum și a veniturilor realizate.

Principiile pentru fundamentarea propunerilor de tarife reglementate

Art. 39. — (1) Propunerile de sisteme de tarife reglementate pentru energia electrică și termică se elaborează de către unitățile de producere, transport și de distribuție și, împreună cu baza de calcul, se comunică autorității competente.

(2) Principiile care stau la baza sistemelor de prețuri și de tarife pentru energia electrică și termică sunt următoarele:

- a) sistemele de tarife să contribuie la utilizarea eficientă a energiei;
- b) sistemele de tarife să fie diferențiate, permițând clientului consumator alegerea tipului de tarif care îi este mai favorabil dintre cele practicate de furnizor;
- c) tarifele trebuie să permită stimularea asigurării cu energie electrică și termică de calitate, la cele mai mici prețuri;
- d) tarifele de vânzare a energiei electrice și termice către consumator nu trebuie să conțină diferențieri nejustificate între diversele tipuri de consumatori;
- e) la stabilirea tipurilor de tarife trebuie avute în vedere cheltuielile legate de capacitățile de rezervă, necesare unei alimentări sigure și continue, cele legate de protecția mediului, precum și cele pentru închiderea, dezafectarea sau conservarea unor instalații;
- f) pentru consumatorii industriali, precum și pentru cei asimilați acestora tariful trebuie să aibă o structură binomială, respectiv un termen fix dependent de putere și un termen variabil în funcție de cantitatea de energie consumată;

- g) tarifele nu pot avea caracter promoțional;
- h) tarifele nu pot fi stabilite în funcție de tipul de utilizare a energiei electrice și termice;
- i) structura tarifelor trebuie să permită încurajarea procedurilor de trecere a cererii din perioada de vârf de sarcină la perioadele de gol de sarcină;
- j) pentru consumatorii captivi de energie electrică care aparțin aceleiași categorii tarifele vor fi aceleași pe întregul teritoriu al țării;

k) pentru energia termică tarifele se stabilesc local, corelat cu prețul de cost al producerii căldurii, cu tipul instalației și al combustibilului utilizat;

l) tarifele nu pot fi scăzute din considerente de politică socială sau antiinflaționistă. Asigurarea de către stat a unui anumit nivel de protecție socială pentru unele categorii de consumatori se va realiza prin acordarea de subvenții sau ajutoare direct acestora;

m) protecția intereselor consumatorilor, asigurarea calității serviciilor, promovarea concurenței în producerea și în comercializarea energiei și a combustibililor.

(3) Este interzisă subvenționarea consumatorilor prin tarifele la energia electrică și termică sau recuperarea costurilor corespunzătoare serviciului asigurat pentru o anumită categorie de consumatori prin tarifele practicate altor categorii de consumatori, stabilirea de tarife promoționale sau pe alte tipuri de utilizare a energiei.

Interdicția subvenționării în producerea combinată a energiei electrice și termice

Art. 40. — Agenții economici care produc combinat energie electrică și termică vor repartiza costurile între cele două forme de energie, potrivit reglementărilor aprobate de autoritatea competentă, fiind interzisă subvenționarea încrucișată între cele două forme de energie.

Revizuirea tarifelor reglementate

Art. 41. — (1) Revizuirea tarifelor reglementate la energia electrică și termică se face de către autoritatea competentă, cu avizul Oficiului Concurenței, având la bază propunerile fundamentate și prezentate de agenții economici care desfășoară activitate cu caracter de monopol natural.

(2) Tarifele reglementate se publică în Monitorul Oficial al României de către autoritatea competentă și intră în vigoare după 15 zile de la data publicării lor.

Plata apei utilizate

Art. 42. — Pentru centralele termoelectrice, centralele electrice de termoficare și centrala nuclearelectrică se plătește cantitatea de apă efectiv consumată, respectiv diferența dintre cantitatea de apă prelevată și cantitatea de apă restituită în emisar, cu respectarea normelor de calitate.

Livrarea apei

Art. 43. — Toate serviciile prestate de societățile comerciale cu activitate de producere a energiei hidroelectrice, care au primit în patrimoniu baraje sau diguri și administrează lacurile de acumulare aferente, cum ar fi întreținerea și exploatarea instalațiilor pentru livrarea apei către industrie, agricultură, localități, lucrările de menținere a lucilor de apă în vederea închirierii etc. se plătesc prestatorului, pe baza contractelor încheiate cu beneficiarii. Valoarea acestor servicii va fi fundamentată și supusă aprobării autorităților competente.

CAPITOLUL VII

Autorizări și concesiuni

Activități supuse autorizării

Art. 44. — (1) Realizarea de noi capacități energetice de producere, de transport, de distribuție a energiei electrice și/sau termice, reabilitarea și re tehnologizarea celor existente, precum și punerea în funcțiune a acestora sunt supuse autorizării în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, precum și ale Legii privind regimul autorizațiilor de construcție și ale Legii calității în construcții.

(2) Sunt, de asemenea, supuse autorizării, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, exploatarea comercială a capacităților de producere, de transport și a celor de distribuție a energiei electrice și termice, precum și orice activități de intermediere profesională a furnizării de energie electrică și termică.

Regimul autorizării

Art. 45. — (1) Pentru autorizare solicitantul va înregistra cererea la autoritatea competentă.

(2) La cerere trebuie anexate actele și documentele care probează îndeplinirea de către solicitant a condițiilor economice, financiare, tehnice și profesionale, stabilite pe categorii de capacități energetice și de activități în domeniu.

(3) Solicitantul trebuie să fie comerciant cu sediul în România. Solicitantul, persoană juridică străină, trebuie să stabilească și să mențină în România, în condițiile legii, un sediu secundar pe întreaga durată a autorizării.

(4) Nu pot primi autorizație solicitanții aflați în procedura reorganizării judiciare sau a falimentului și nici cei cărora le-a fost retrasă sau anulată o autorizație sau o licență într-o perioadă de 5 ani anteriori datei înregistrării cererii.

(5) Procedura de autorizare, termenele, tarifele și condițiile — constând în criterii, niveluri, atestări, avize, garanții și altele asemenea —, diferențiate pe categorii de activități supuse autorizării, se stabilesc prin regulament elaborat de autoritatea competentă și aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(6) Modelul cererii de autorizare și documentele ce trebuie anexate la aceasta se stabilesc prin instrucțiuni emise de autoritatea competentă.

(7) Refuzul autorizării, lipsa unui răspuns în termen și orice altă soluție a autorității competente, considerate de solicitant ilegale și prejudiciabile, pot fi atacate la Curtea de Apel București — Secția de contencios administrativ, în condițiile legii.

(8) Pentru obiectivele nucleare condițiile autorizării sunt cele prevăzute de Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare, republicată.

Felurile autorizării

Art. 46. — Autoritatea competentă eliberează:

1. autorizații de înființare pentru:
  - a) realizarea de noi capacități energetice de producere, de transport, de distribuție a energiei electrice și termice;
  - b) reabilitatea capacităților energetice existente;
  - c) re tehnologizarea capacităților energetice existente;
2. permis de punere în funcțiune pentru:
  - a) centrale electrice și/sau termice;
  - b) instalații de transport al energiei;
  - c) instalații de distribuție a energiei;
3. autorizație de funcționare pentru:
  - a) centrale electrice și/sau termice;
  - b) instalații de transport al energiei;
  - c) instalații de distribuție a energiei;
4. licență pentru:
  - a) exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice și/sau termice;
  - b) exploatarea comercială a capacităților de transport al energiei electrice și termice;
  - c) exploatarea comercială a capacităților de distribuție a energiei electrice și termice;
  - d) intermedierea furnizării energiei electrice și termice;
  - e) furnizarea de servicii energetice de sistem.

Autorizația de înființare

Art. 47. — (1) Cererea de eliberare a autorizației de înființare trebuie să fie însoțită de studiul de fezabilitate, cu prezentarea datelor și a elementelor tehnice și economice privind construcția și instalația, evaluarea impactului asupra mediului înconjurător și asigurarea resurselor financiare și a personalului calificat necesar, precum și de documentele stabilite potrivit reglementărilor prevăzute la art. 44 alin. (1) și la art. 45 alin. (6).

(2) Autorizația de înființare se publică în Monitorul Oficial al României pe cheltuiala solicitantului, persoanele și instituțiile interesate putând face contestație la autoritatea competentă în termen de 30 de zile de la publicare.

(3) Autorizația de înființare este valabilă pentru întreaga durată prevăzută în studiul de fezabilitate, considerată necesară pentru realizarea obiectivului pentru care este eliberată. Activitatea de realizare a obiectivului trebuie să înceapă cel mai târziu în termen de un an de la data eliberării autorizației de înființare sau, după caz, a respingerii contestației; nerespectarea termenului de un an are ca efect pierderea valabilității autorizației, dacă autoritatea competentă nu prelungește termenul cu cel mult un an.

(4) În cazul în care obiectivul pentru care a fost eliberată autorizația de înființare nu este terminat în perioada stabilită prin aceasta, autoritatea competentă poate prelungi durata autorizației la cererea motivată a titularului.

Permisul de punere în funcțiune

Art. 48. — (1) Punerea în funcțiune a capacităților de producere, de transport sau de distribuție a energiei electrice și termice, înființate, precum și a celor reabilite sau re tehnologizate se face pe baza permisului eliberat de autoritatea competentă la cererea titularului autorizației de înființare, respectiv de Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare pentru obiective nucleare.

(2) Autoritatea competentă eliberează permisul de punere în funcțiune, după verificarea îndeplinirii condițiilor tehnice, de securitate și ecologice, prevăzute în proiectul tehnic și în normele aplicabile.

Autorizația de funcționare

Art. 49. — Autorizația de funcționare se eliberează de autoritatea competentă, la cererea titularului permisului de punere în funcțiune în vederea exploatarei tehnice a capacității energetice autorizate.

Licențe

Art. 50. — Licența de exploatare comercială a unei capacități energetice sau de intermediere a furnizării energiei electrice și termice poate fi acordată de autoritatea competentă numai solicitanților având calitatea de comerciant.

Responsabilul delegat pentru realizarea, reabilitarea, re tehnologizarea și funcționarea capacităților energetice

Art. 51. — (1) Solicitarea autorizației pentru realizarea, reabilitarea sau re tehnologizarea de capacități energetice și a autorizației de funcționare a capacității energetice se face prin responsabilul delegat în acest scop de către solicitantul autorizației.

(2) Responsabilul delegat asigură respectarea dispozițiilor legale și îndeplinirea condițiilor autorizației în realizarea, reabilitarea, re tehnologizarea, respectiv în funcționarea capacității energetice, fiind obligat să prezinte datele și informațiile, să facă raportările cerute de autoritatea competentă și să se îngrijească de aplicarea măsurilor dispuse de aceasta.

(3) Solicitantul desemnează ca responsabil delegat un specialist atestat în domeniu, care trebuie aprobat de autoritatea competentă; el poate fi angajat al solicitantului sau un terț.

(4) Mandatul de responsabil delegat este exclusiv și este incompatibil cu deținerea de către responsabilul delegat a unei funcții implicând atribuții de control în întreprinderea titularului autorizației.

(5) În caz de renunțare la mandat, de revocare sau de încetare a acestuia în alt mod, titularul autorizației este obligat să desemneze un alt responsabil delegat pentru a fi aprobat de autoritatea competentă; până la aprobarea noului responsabil delegat, titularul autorizației trebuie să ia toate măsurile rezonabile pentru a evita, în desfășurarea activității autorizate, orice pericole sau defecțiuni care ar putea cauza prejudicii angajaților, clienților sau terților ori care ar putea afecta mediul înconjurător.

Conținutul autorizației de înființare și de funcționare

Art. 52. — (1) În autorizația de înființare trebuie să se menționeze:

a) numele responsabilului delegat, aprobat conform art. 51;

b) capacitatea energetică a cărei realizare, reabilitare sau re tehnologizare este autorizată, cu situarea precisă a acesteia și descrierea minimală a elementelor caracteristice;

c) condiționări, limitări și restricții referitoare la materiale, echipamente, instalații, procedee și tehnologii utilizabile;

d) interdicții și sarcini vizând protecția persoanelor ori afectarea proprietății, a mediului ambiant și a desfășurării unor activități de interes public în zonă (semnalizări, program de lucru, folosirea unor utilități etc.);

e) delimitarea zonei de protecție și de siguranță;

f) conținutul servitutei, sarcinile, restricțiile și interdicțiile prevăzute la art. 54 alin. (3) și (6).

(2) În autorizația de funcționare trebuie să se menționeze:

a) numele responsabilului delegat, aprobat conform art. 51;

b) capacitatea energetică a cărei funcționare este autorizată, cu situarea precisă a acesteia și cu descrierea minimală a elementelor caracteristice;

c) condiționări, limitări și restricții privind sursele folosite, continuitatea, niveluri și perioade în funcționarea capacității energetice;

d) interdicții și sarcini privind securitatea persoanelor, protecția proprietății și a mediului ambiant, afectarea desfășurării unor activități de interes public.

(3) Condiționările, limitările, restricțiile, interdicțiile și sarcinile prevăzute la alin. (1) și (2) vor fi determinate, în conformitate cu regulamentele stabilite de autoritatea competentă, la eliberarea fiecărei autorizații.

Drepturi și obligații decurgând din autorizația de înființare și din cea de funcționare

Art. 53. — (1) Lucrările de realizare, reabilitare și re tehnologizare a capacităților energetice și de funcționare a capacităților de producere, de transport și distribuție a energiei electrice și termice sunt de utilitate publică, cu excepția celor care sunt destinate exclusiv satisfacerii consumului propriu al titularului autorizației.

(2) Asupra terenurilor și altor bunuri proprietate privată a altor persoane fizice sau juridice, precum și în privința activităților desfășurate de persoane fizice sau juridice în vecinătatea capacității energetice, titularii autorizațiilor de înființare, respectiv de funcționare, beneficiază, în condițiile legii, pe durata lucrărilor de realizare, reabilitare, re tehnologizare, respectiv de funcționare a capacității energetice, de următoarele drepturi:

a) dreptul de uz pentru executarea lucrărilor necesare realizării, reabilitării sau re tehnologizării capacității energetice — obiect al autorizației;

b) dreptul de uz pentru asigurarea funcționării normale a capacității energetice — obiect al autorizației, pentru reviziile, reparațiile și intervențiile necesare;

c) servitutea de trecere subterană, de suprafață sau aeriană pentru instalarea de rețele de conducte, linii sau de alte echipamente aferente capacității energetice și pentru accesul la locul de amplasare a acestora;

d) dreptul de a obține restrângerea sau încetarea unor activități care ar putea pune în pericol persoane și bunuri;

e) dreptul de acces la utilitățile publice.

(3) Drepturile de uz și de servitute asupra terenurilor proprietate privată se stabilesc prin acord între proprietarul terenului și titularul autorizației de înființare, respectiv de funcționare, cu stabilirea duratei, conținutului, a condițiilor și limitelor de exercitare, precum și a despăgubirilor și indemnizației acordate proprietarului.

(4) În caz de nerealizare a acordului prevăzut la alin. (3) între titularul autorizației de înființare ori de funcționare și proprietar sau, după caz, titularul activității prevăzute la alin. (2) lit. d), la cererea titularului autorizației de înființare/funcționare, va decide instanța judecătorească competentă acesteia constituind titlu pentru drepturile prevăzute la alin. (3).

(5) Dreptul de uz și de servitute asupra terenurilor proprietate privată, restrângerea sau încetarea unor activități prevăzute la alin. (2) se stabilesc și se exercită cu respectarea echității și a principiului minimeii afectări a dreptului de proprietate sau, după caz, a activității.

(6) Titularul autorizației de înființare are următoarele obligații:

a) să stabilească și să aplice, pe întreaga durată a executării lucrărilor, măsurile de protecție a persoanelor, bunurilor și a mediului;

b) să obțină toate avizele, acordurile și atestatele prevăzute de lege pentru realizarea obiectivului autorizat;

c) să despăgubească proprietarii terenurilor și titularii activităților afectate de drepturile prevăzute la alin. (2) pentru prejudiciile cauzate acestora prin exercitarea drepturilor respective.

(7) Pentru efecte secundare obținute sau posibil a fi produse prin realizarea, reabilitarea sau re tehnologizarea, respectiv prin funcționarea unei capacități de transport și distribuție și altele asemenea, titularul autorizației de funcționare poate contracta cu persoanele interesate, în calitate de beneficiari, furnizarea sau prestarea de servicii corespunzătoare.

Regimul drepturilor asupra proprietății altuia

Art. 54. — (1) Dreptul de uz pentru executarea lucrărilor necesare realizării, reabilitării sau re tehnologizării capacităților energetice se întinde pe durata necesară executării lucrărilor. În exercitarea acestui drept de uz titularul autorizației poate:

a) să depoziteze pe terenurile proprietate privată materiale, echipamente, utilaje, instalații;

b) să desființeze culturi sau plantații ori alte amenajări existente ori numai să le restrângă, în măsura strict necesară executării lucrărilor pentru capacitatea autorizată, în condițiile legii;

c) să extragă materiale, să capteze apă, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare;

d) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea, să amplaseze birouri și locuințe de șantier;

e) să oprească ori să restrângă activități ale proprietarului, în măsura strict necesară executării lucrărilor pentru capacitatea autorizată.

(2) Dreptul de uz prevăzut la alin. (1) încetează înainte de expirarea duratei stabilite, prin acordul părților, prin terminarea anticipată a lucrărilor pentru capacitatea autorizată sau prin sistarea lucrărilor și renunțarea la autorizație. Oricare dintre aceste situații trebuie notificată de îndată proprietarului.

(3) Dreptul de uz pentru asigurarea funcționării normale a capacității energetice autorizate, stabilit prin acord cu fiecare dintre proprietarii terenurilor afectate sau, în lipsă, prin hotărâre judecătorească, se întinde pe toată durata de

funcționare a capacității autorizate, iar exercitarea lui se face ori de câte ori este necesar pentru asigurarea funcționării normale a capacității. În exercitarea acestui drept titularul autorizației de funcționare poate:

a) să depoziteze materiale, echipamente, utilaje, instalații pentru întreținere, revizii, reparații și intervenții necesare asigurării funcționării normale a capacității autorizate;

b) să instaleze utilaje și să lucreze cu acestea;

c) să afecteze culturi, plantații sau alte amenajări existente și să restrângă activități ale proprietarului în măsura și pe durata strict necesară executării operațiilor de întreținere, reparații, revizii sau intervenții pentru asigurarea funcționării normale a capacității autorizate.

(4) Titularul autorizației de funcționare este obligat să stabilească cu proprietarul, în condiții rezonabile, perioada, data începerii și durata operațiilor de întreținere, a reparațiilor, reviziei pentru asigurarea funcționării normale a capacității autorizate și afectările proprietății pe care acestea le implică, precum și indemnizația cuvenită, stabilită conform acordului între părți, iar la terminarea operațiilor sau a intervenției în caz de avarie, accident sau catastrofă este obligat să degajeze terenul și să îl repună în situația anterioară fără întârziere nejustificată.

(5) Servitutea de trecere subterană, de suprafață sau aeriană cuprinde dreptul la instalare de rețele de conducte, linii, stâlpi cu echipamente de transformare, comutație sau converse și alte echipamente aferente capacității autorizate, precum și accesul la locul de amplasare a acestora pentru intervenții, întreținere, reparații, revizie, modificări și exploatare, conform prevederilor legale în vigoare.

(6) Pentru a evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor sau a unor activități desfășurate în zona de executare a lucrărilor de realizare, reabilitare, re tehnologizare de capacități energetice, precum și a operațiilor de revizie, întreținere sau reparație la capacitatea în funcțiune, titularul autorizației are dreptul de a obține restrângerea sau sistarea, în măsura necesară și pe durata lucrărilor sau a operațiilor menționate, a activităților desfășurate în vecinătatea altor persoane. Restrângerea sau sistarea se stabilește prin acord cu titularul activității, iar în lipsa acestuia, prin hotărâre judecătorească, cu indemnizarea adecvată a titularului activității afectate. Pentru intervenții în caz de avarie, accident ori catastrofă nu este necesar nici acord și nici hotărâre judecătorească, dar titularul autorizației datorează titularului activității afectate indemnizația adecvată, stabilită, la nevoie, prin hotărâre judecătorească.

(7) Drepturile de uz și servituțile prevăzute la alin. (1), (3) și (5) se înscriu, prin grija titularului autorizației, în cartea funciară și pot fi exercitate de la data înscrierii; la încetarea lor drepturile respective vor fi radiate prin grija titularului autorizației, în caz contrar proprietarul putând cere radierea și daune interese pentru pagubele cauzate.

(8) La încetarea drepturilor titularul autorizației este obligat să asigure degajarea terenului și repunerea lui în situația inițială, precum și să plătească indemnizația stabilită conform acordului între părți.

(9) Dreptul de acces la utilitățile publice, prevăzut la art. 53 alin. (2) lit. e), trebuie exercitat de titularul autorizației cu bună-credință și în mod rezonabil, fără a prejudicia accesul altor persoane la respectivele utilități publice.

Conținutul licențelor de exploatare și de intermediari comerciale în domeniul energiei

Art. 55. — (1) Licența de exploatare comercială a unei capacități energetice trebuie să prevadă:

a) elementele de identificare și de localizare a titularului;

b) capacitatea energetică exploatată în regim comercial, cu precizarea dacă titularul licenței este proprietar sau concesiionar ori locator;

c) operațiunile comerciale, obiect al licenței;

d) condiționări, limitări și restricții pentru asigurarea egalității de tratament a clienților și pentru evitarea oricăror discriminări;

e) interdicții și sarcini urmărind prezervarea unui mediu concurențial normal în domeniu, prin evitarea dezechilibrelor pe piață și a practicilor anticoncurențiale, care ar putea provoca distorsiuni majore ale concurenței.

(2) Licența de intermediere de furnizare a energiei ori de servicii legate de aceasta trebuie să menționeze:

a) elementele de identificare și de localizare a titularului;

b) operațiunile de intermediere, obiect al licenței;

c) condiționări, limitări și interdicții pentru asigurarea transparenței activității, egalității de tratament a clienților și pentru evitarea conflictelor de interese între intermediar și client.

Modificarea autorizațiilor și a licențelor

Art. 56. — (1) În cazul schimbării fundamentale a circumstanțelor existente la data eliberării autorizației sau licenței, precum și în caz de survenire a unor evenimente care afectează substanțial producerea de energie transportul sau distribuția de energie ori piața energiei, autoritatea competentă poate decide modificarea unor autorizații sau licențe, conform constrângerilor impuse de asemenea împrejurări, cu respectarea egalității de tratament a titularilor și a proporționalității afectării.

(2) În aplicarea dispozițiilor alin. (1), autoritatea competentă va elibera titularilor noi autorizații sau licențe, cu conținutul modificat, anulându-le pe cele inițiale.

(3) În caz de modificări ale statutului titularului autorizației sau al licenței — prin divizare, fuziune, transformare, schimbarea obiectului de activitate, a sediului, modificarea capitalului social etc. — sau de modificări ale patrimoniului său, care afectează autorizația sau licența eliberată, titularul va notifica autorității competente, fără întârziere nejustificată, intenția de modificare sau, după caz, situația creată.

(4) Primind notificarea prevăzută la alin. (3), autoritatea competentă va examina situația și va dispune, dacă apreciază, modificarea corespunzătoare a autorizației sau a licenței, procedând conform celor stabilite la alin. (2).

Suspendarea și retragerea autorizațiilor și licențelor

Art. 57. — (1) În caz de neîndeplinire de către titularul autorizației, respectiv al licenței, a obligațiilor sale legale, precum și în caz de nerespectare a condiționărilor, limitărilor, restricțiilor, interdicțiilor sau a sarcinilor stabilite prin autorizație, respectiv prin licență, constatate de autoritatea competentă din oficiu ori la sesizarea de către terți sau la notificarea de către titular, autoritatea competentă va proceda după cum urmează:

a) pentru neîndeplinirea sau nerespectarea obligațiilor neimputabile titularului, va dispune:

(i) dacă situația creată este remediabilă, un termen de conformare, sub sancțiunea suspendării autorizației, respectiv a licenței;

(ii) dacă situația creată este iremediabilă, retragerea autorizației, respectiv a licenței;

b) pentru neîndeplinirea sau nerespectarea condițiilor imputabile titularului, va dispune:

(i) dacă situația creată este remediabilă, suspendarea autorizației, respectiv a licenței, pe o perioadă fixată pentru

remediarea situației create și conformare cu autorizația, respectiv cu licența;

(ii) dacă situația creată este iremediabilă, retragerea autorizației, respectiv a licenței.

(2) În toate cazurile prevăzute la alin. (1), persoanele prejudiciate pot acționa pe titular în justiție pentru repararea pagubei cauzate.

(3) Autoritatea competentă va suspenda autorizația, respectiv licența titularului, în caz de începere a procedurii reorganizării judiciare sau a falimentului acestuia.

(4) Autoritatea competentă va retrage autorizația, respectiv licența, în cazul decăderii, incapacității sau al falimentului titularului, precum și la încetarea concesiunii sau a locațiunii capacității energetice ori la vânzarea capacității de către titular.

Zone de protecție și zone de siguranță

Art. 58. — (1) Pentru protecția și funcționarea normală a capacităților energetice și a accesoriilor acestora se instituie zona de protecție a capacității energetice.

(2) Delimitarea zonei de protecție a capacității energetice se face, pentru fiecare obiectiv, prin autorizația de funcționare, în conformitate cu normele tehnice elaborate de autoritatea competentă.

(3) Asupra proprietății terților, cuprinsă în zona de protecție, se stabilește servitute legală în regimul prevăzut la art. 54, conținutul servitutii fiind determinat în autorizația de funcționare a capacității energetice.

(4) În jurul zonei de protecție a capacității energetice se instituie zona de siguranță a capacității energetice pentru asigurarea funcționării normale a capacității și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și a mediului.

(5) Delimitarea zonei de siguranță se face, pentru fiecare obiectiv, prin autorizația de funcționare, în conformitate cu normele tehnice elaborate de autoritatea competentă.

(6) În perimetrul zonei de siguranță se stabilesc sarcini, restricții și interdicții asupra proprietăților și activităților terților din zonă, în măsura necesară exigențelor specifice obiectivului și în regimul prevăzut la art. 54.

Exproprierea

Art. 59. — (1) Terenul necesar pentru înființarea și funcționarea capacității energetice este fie proprietatea titularului autorizației, fie proprietate publică.

(2) Dacă terenul necesar pentru înființarea și funcționarea capacității energetice este proprietate privată a unui terț, titularul autorizației trebuie să inițieze procedura legală de expropriere a terenului pentru cauză de utilitate publică și să obțină concesiunea lui pe durata existenței capacității energetice.

Concesionarea

Art. 60. — (1) Terenurile și alte bunuri din domeniul public, cum ar fi linii de transport de energie electrică și/sau termică, și serviciile publice de transport, de distribuție și alimentare cu energie sau alte servicii din sectorul energiei pot face obiectul concesiunii către persoane fizice și persoane juridice de drept privat, române sau străine, contra plății unei redevențe către concedent.

(2) Capacitățile energetice din domeniul privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale pot fi închiriate în condițiile legii.

(3) Concesiunile se acordă prin licitație publică.

(4) Pentru terenuri și alte bunuri din domeniul public al statului și al entităților administrativ-teritoriale, concesiunea

poate fi acordată prin negociere directă, după ce va fi fost epuizată fără adjudecare procedura licitației.

(5) Apelul public de oferte, documentația care trebuie prezentată de persoanele interesate și caietul de sarcini se fac conform procedurilor legale privind concesiunile.

(6) Pentru concesiunile de bunuri din domeniul public și de servicii publice de interes național conținutul caietului de sarcini se aprobă prin hotărâre a Guvernului, iar pentru concesiunile de bunuri din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale și de servicii publice de interes județean sau local, prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a consiliului local.

(7) În afara criteriilor generale, pentru aprobarea concesiunii se vor aplica și următoarele criterii specifice:

a) aprobarea de către autoritatea competentă, în calitate de concedent, a regulamentelor de funcționare și a reglementărilor specifice ale concesionarului, precum și orice modificări ale acestora;

b) obligația concesionarului de a realiza transportul și distribuția energiei termice la parametrii calitativi și tehnici prevăzuți de normele în vigoare, în condiții de eficiență economică, economisirea energiei și protecția mediului;

c) obligația concesionarului de a transporta energia termică într-o anumită zonă de consum și de a alimenta oricare consumator din acea zonă, care face o cerere în acest sens și care îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență;

d) obligația de a respecta comanda operativă a dispecerului energetic;

e) obligația concesionarului de a îndeplini la termenele stabilite măsurile prevăzute în actele de control încheiate de concedent.

(8) Persoanele fizice sau juridice interesate să participe la licitație în vederea obținerii unei concesiuni trebuie să obțină o autorizație provizorie de la autoritatea competentă, privind desfășurarea activității ce face obiectul concesiunii. După adjudecarea concesiunii, autorizația provizorie a câștigătorului licitației se va transforma în autorizație definitivă.

(9) Durata de concesionare pentru instalațiile energetice se stabilește prin contractul încheiat între părți și poate fi prelungită prin acordul acestora, în condițiile legislației în vigoare.

(10) La expirarea contractului bunurile concesionate revin la concedent, libere de orice sarcini sau obligații.

(11) Investițiile pe care concesionarul intenționează să le promoveze în ultimii 10 ani ai concesiunii trebuie aprobate de concedent.

(12) Dacă durata de concesionare acoperă durata de funcționare a instalației, contractul de concesiune va stipula clauze speciale privind obligațiile concesionarului, inclusiv clauze financiare, referitoare la dezafectarea acesteia.

Transferul concesiunii

Art. 61. — (1) Titularul unui contract de concesiune este în drept să transfere altei persoane juridice drepturile și obligațiile contractuale numai cu aprobarea scrisă a concedentului; orice transfer realizat fără aprobare este lovit de nulitate și atrage după sine și încetarea valabilității contractului de concesiune, prin decizia concedentului.

(2) Concesiunea contractului către altă persoană juridică nu exonerează titularul concesiunii de răspunderea solidară cu concesionarul pentru obligațiile asumate prin contract.

Interdicția

Art. 62. — Dreptul concesionarului asupra bunului sau a serviciului public concesionat nu poate fi grevat cu sarcini.

Încetarea concesiunii

Art. 63. — (1) Concesiunea încetează:

a) ca efect al expirării duratei pentru care a fost acordată sau a perioadei de valabilitate a contractelor;

b) prin renunțarea de către concesionar;

c) prin retragerea dreptului concesiunii de către concedent.

(2) La încetarea concesiunii, indiferent de cauzele care au determinat-o, instalațiile trec în proprietatea concedentului, în condițiile art. 60 alin. (10).

(3) Cu 3 ani înainte de expirarea concesiunii concedentul va stabili situația în care vor fi repuse în funcțiune instalațiile care au făcut obiectul contractului de concesiune după expirare.

(4) În termen de maximum 3 luni de la încetarea administrării sau concesiunii, prin renunțare sau retragere, concedentul va stabili măsurile ce urmează a fi luate în legătură cu instalațiile ce au făcut obiectul contractului.

Renunțarea la concesiune

Art. 64. — (1) Concesionarul poate renunța la contract, dacă îndeplinește, cumulativ, următoarele condiții:

a) comunică în scris autorității competente intenția sa de renunțare;

b) pune la dispoziție concedentului întreaga documentație privind activitatea desfășurată până la data renunțării, precum și rezultatele acesteia;

c) achită concedentului redevența datorată până la momentul încetării concesiunii.

(2) După îndeplinirea de către titular a condițiilor prevăzute la alin. (1), concedentul emite decizia de încuviințare a renunțării, care se va publica în Monitorul Oficial al României.

(3) Renunțarea la contract devine efectivă la 60 de zile de la notificarea intenției de renunțare, cu îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1).

(4) Titularul va rămâne răspunzător față de cei interesați atât pentru toate pagubele cauzate prin exploatarea și prin lucrările efectuate până la data renunțării, cât și pentru cele rezultate din relațiile comerciale, inclusiv a celor constatate după emiterea deciziei de încuviințare a renunțării.

Retragerea concesiunii

Art. 65. — (1) Dreptul de concesiune poate fi retras de concedent în situațiile în care titularul:

a) nu efectuează volumul de lucrări de dezvoltare și de exploatare prevăzut în contract pentru o perioadă dată și expirată;

b) utilizează și alte metode sau tehnologii de exploatare decât cele aprobate de concedent;

c) încalcă normele referitoare la protecția mediului înconjurător;

d) nu respectă orice alte clauze prevăzute în contract, inclusiv în ceea ce privește plata redevențelor.

(2) Decizia de retragere a concesiunii emise de concedent poate fi contestată, în termen de 30 de zile de la comunicare, la instanța de contencios administrativ competentă. Decizia rămasă definitivă se va publica în Monitorul Oficial al României.

CAPITOLUL VIII

Autorități și competențe*Secțiunea I***Politica energetică****Politica energetică**

Art. 66. — (1) Politica energetică a statului constă în stabilirea obiectivelor sectorului energetic, a modalităților optime de realizare a acestora, în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile a economiei naționale.

(2) Politica energetică este elaborată pe baza programului de guvernare aprobat de Parlament, de către ministerul de resort, cu consultarea organismelor guvernamentale cu atribuții în domeniu și a societății civile, pentru un interval mediu, și cu luarea în considerare a evoluțiilor probabile pe termen lung, având în vedere, în principal:

- a) asigurarea securității în aprovizionarea cu combustibili și energie;
- b) prognozarea cererii de resurse de combustibili și energie, cu luarea în considerare a evoluției economiei naționale;
- c) prognozarea importurilor și a exporturilor de combustibili și de energie;
- d) elaborarea programelor de investiții în sectorul energetic;
- e) asigurarea protecției mediului, reconstrucția ecologică a șiturilor afectate de activități energetice;
- f) transparența prețurilor și a tarifelor la combustibili și energie;
- g) creșterea eficienței în utilizarea combustibililor și energiei;
- h) dezvoltarea resurselor regenerabile de energie;
- i) asigurarea stocurilor de siguranță la combustibili și a infrastructurii necesare;
- j) direcțiile cercetării și dezvoltării specifice sectorului energetic, precum și introducerea tehnologiilor avansate în domeniu;
- k) dezvoltarea cooperării energetice internaționale;
- l) propuneri de reglementări specifice sectorului energetic.

Programul energetic

Art. 67. — (1) Politica energetică se concretizează într-un program ce va cuprinde liniile directoare ale acestei politici pentru o perioadă de 2 ani, pe care Guvernul îl va supune spre aprobare Parlamentului.

(2) Guvernul, ministerul de resort, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale iau măsuri pentru realizarea obiectivelor înscrise în programul prevăzut la alin. (1) și examinează, anual sau ori de câte ori este necesar, stadiul îndeplinirii prevederilor acestuia.

*Secțiunea a II-a***Atribuții****Ministerul de resort**

Art. 68. — (1) Ministerul de resort asigură aducerea la îndeplinire a politicii energetice naționale, în condițiile prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, în care scop îndeplinește următoarele atribuții:

a) elaborează programe de acțiuni și de măsuri pentru aplicarea strategiei și politicii în sectorul energetic, inclusiv programe de eficiență energetică, cu finanțare de la bugetul de stat;

b) elaborează proiecte de acte normative pentru sectorul energetic;

c) asigură elaborarea de studii pe baza cărora urmează a fi stabilite prioritățile privind investițiile din sectorul energetic;

d) elaborează programul de constituire a stocurilor de siguranță la combustibili și urmărește realizarea prevederilor acestuia de către agenții economici;

e) obligă participanții la activitățile din sectorul energetic să proiecteze instalațiile de producere a energiei la un nivel ridicat de performanță tehnică și calitativă;

f) ia măsuri pentru realizarea de instalații de producere a energiei, care să permită utilizarea în condiții economice a unor cantități minimale de combustibili inferiori din resurse interne, precum și valorificarea unor cantități prestabilite de resurse regenerabile și secundare de energie;

g) coordonează acțiunile de cooperare cu instituții similare din alte țări, precum și cu organisme internaționale de profil;

h) avizează, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, normativele de protecția muncii în sectorul energetic;

i) elaborează și fundamentează, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale și cu organizațiile patronale și sindicale propunerile de politică socială specifice sectorului energetic, programe de asistență socială și medicală, de asigurări de risc și accidente, în vederea evitării riscurilor profesionale și a reabilitării celor care au suferit accidente de muncă și boli profesionale.

(2) Ministrul este ordonator principal de credite pentru alocațiile bugetare privind re tehnologizarea, dezvoltarea-cercetarea, prospecțiunea și explorarea geologică, dezvoltarea tehnologică, protecția mediului ambiant, restructurarea și alte activități specifice sectorului energetic.

Autoritatea competentă

Art. 69. — (1) Autoritatea competentă, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, este Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, înființată ca autoritate administrativă-autonomă, cu sediul în București.

(2) Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei are următoarele competențe:

a) emite norme și instrucțiuni obligatorii cu privire la funcționarea sistemului electroenergetic; emite autorizațiile, permisele și licențele prevăzute de prezenta ordonanță de urgență;

b) negociază și încheie acorduri de concesiune în sectorul energetic, face recomandări pentru acordarea concesiunilor și stabilește principiile de calcul al redevențelor pentru concesiunile acordate;

c) elaborează metodologia de calcul al prețurilor și tarifelor aplicabile activităților de monopol natural și aprobă sistemele de prețuri și tarife pentru aceste activități, în condițiile legislației în vigoare, urmărind protecția corespunzătoare a consumatorilor de energie; urmărește și controlează respectarea de către furnizorii de energie a sistemului de prețuri și tarife;

d) supraveghează funcționarea mecanismelor de piață în sectorul energetic și stabilește procedurile de contractare pentru activitățile cu caracter de monopol, în cooperare cu Oficiul Concurenței;

e) soluționează eventualele neînțelegeri ivite la încheierea contractului de furnizare; decizia este obligatorie pentru ambele părți contractante;

- f) urmărește respectarea standardelor de calitate a serviciilor specifice sectorului energetic;
- g) constată și aplică contravențiile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență;
- h) urmărește aplicarea și respectarea măsurilor stabilite pentru protecția mediului de către toți participanții la activitățile din sectorul energetic;
- i) creează cadrul necesar de reglementare pentru utilizarea eficientă a energiei electrice și termice;
- j) supraveghează activitățile de comerț exterior ale României în sectorul energiei electrice, în cadrul atribuțiilor sale;
- k) elaborează normativele (normele de protecția muncii) în sistemul energetic.

Atribuțiile Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Art. 70. — Atribuțiile Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei se exercită, conform prezentei ordonanțe de urgență, prin hotărâri ale președintelui acesteia și privesc:

- a) emiterea de reglementări privind tarifele și contractele pentru energia electrică și termică, pe baza avizului Oficiului Concurenței, în condițiile prevederilor Legii concurenței nr. 21/1996;
- b) emiterea, refuzul acesteia, suspendarea sau retragerea autorizațiilor, permiselor și licențelor;
- c) asigurarea alimentării cu energie electrică și termică, în condiții de maximă siguranță și calitate;
- d) prevenirea abuzului de poziție dominantă pe piață;
- e) crearea sistemului de diseminare a informațiilor necesare în procesul de planificare, precum și în stabilirea soluțiilor de creștere a eficienței energetice;
- f) emiterea de regulamente, norme și instrucțiuni privind funcționarea sistemului electroenergetic național și a piețelor de energie electrică și termică;
- g) soluționarea litigiilor precontractuale și aplicarea de sancțiuni prevăzute de lege pentru nerespectarea prevederilor cuprinse în hotărârile Agenției Naționale pentru Energie.

Consiliile județene

Art. 71. — Consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București coordonează activitatea de furnizare a energiei și a combustibililor pe întreg teritoriul județului, respectiv al municipiului București, în vederea realizării acesteia.

Consiliile locale

Art. 72. — (1) Consiliile locale au următoarele atribuții în domeniul energetic:

- a) planifică, organizează și finanțează, împreună cu celelalte organisme abilitate, furnizarea energiei termice, electrice și a combustibililor pe teritoriul localităților, în condiții de continuitate și de siguranță a alimentării și ținând seama de necesitățile de consum; în acest scop, pot prelua în gestiune centralele termice și centralele electrice de termoficare din zonă, care au, în principal, ca destinație producerea căldurii, rețelele de transport și de distribuție locală a energiei termice sau le pot concesiunea, cu respectarea reglementărilor emise de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei; îndeplinesc atribuțiile autorității competente prevăzute la art. 69 alin. (2) lit. f), g) și h), având și alte competențe acordate de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei față de agenții privați ce produc, transportă și distribuie energie pe plan local, sub controlul și cu respectarea reglementărilor

emise de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

- b) planifică, organizează și finanțează iluminatul public, prevederile lit. a) aplicându-se în mod corespunzător;
- c) avizează, în condițiile legii, realizarea noilor capacități de investiții de interes local în domeniul energetic;
- d) inițiază programul de utilizare eficientă a energiei și de promovare a surselor regenerabile de energie;
- e) inițiază acțiuni de cooperare cu alte consilii locale pentru soluționarea unor probleme energetice de interes comun.

(2) Dezvoltarea și realizarea instalațiilor de transport și distribuție a energiei termice se fac sub directă îndrumare și control ale autorităților administrației locale care răspund de asigurarea alimentării cu energie termică a zonelor respective.

(3) Pentru îmbunătățirea alimentării cu energie termică a localităților consiliul local poate iniția proiecte proprii de modernizare și extindere a instalațiilor termice existente în cadrul localității sau de construire a unor instalații noi, cu respectarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

(4) Agenții economici care își desfășoară activitatea în domeniul energetic au obligația să pună la dispoziție consiliilor locale și județene, în mod gratuit, toate datele, informațiile și documentele necesare acestora, în vederea elaborării și fundamentării planurilor și programelor energetice și a îndeplinirii atribuțiilor prevăzute de prezentul articol.

Electrificarea rurală

Art. 73. — (1) Consiliile locale vor include în bugetele lor anuale poziții destinate electrificării rurale.

(2) De asemenea, în bugetul de stat vor fi prevăzute fonduri cu această destinație.

(3) Autoritățile administrației publice locale și Ministerul Industriei și Comerțului răspund de implementarea proiectelor și a programelor de electrificare rurală.

CAPITOLUL IX

Sursele regenerabile și neconvenționale de energie

Definirea surselor

Art. 74. — În condițiile prezentei ordonanțe de urgență se definesc ca surse regenerabile și neconvenționale de energie:

- a) energia radiației solare directe, denumită *energie solară*;
- b) energia hidrolică a acumulărilor de apă, exploatată în amenajări hidrotehnice denumite generic *microhidrocentrale și centrale hidro mici*, având putere instalată de maximum 10 MW și care nu fac parte din amenajări hidroenergetice complexe;
- c) energia valurilor;
- d) energia geotermală;
- e) energia eoliană;
- f) energia conținută în masa lemnoasă și în alte materii vegetale, formând împreună categoria de combustibil solid, denumită *biomasă*;
- g) energia conținută în produse secundare gazoase obținute prin fermentare din materii reziduale organice, formând categoria de combustibil gazos, denumită *biogaz*;
- h) energia conținută în produse lichide obținute prin distilarea materiei organice fermentate, formând categoria de combustibil lichid, denumită *alcool carburant*;
- i) energia obținută din alte surse regenerabile, neexploatate în prezent.

Condiții de utilizare și de comercializare

Art. 75. — (1) Autoritatea competentă, pe baza prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, va reglementa condițiile tehnice de utilizare, din punct de vedere energetic, a resurselor regenerabile de energie și a surselor neconvenționale de gaze.

(2) Producerea de energie electrică și termică pe baza acestor resurse, precum și comercializarea lor se face în condițiile stabilite de autoritatea competentă, prin aplicarea, în mod corespunzător, a reglementărilor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență pentru energie electrică sau termică și a altor dispoziții legale.

Facilități

Art. 76. — Facilitățile pentru stimularea dezvoltării și utilizării surselor regenerabile și neconvenționale de energie se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

CAPITOLUL X**Răspunderi și sancțiuni****Răspunderi**

Art. 77. — Încălcarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență atrage, după caz, răspunderea materială, disciplinară, administrativă, penală sau civilă.

Infrațiuni

Art. 78. — (1) Sustragerea de energie electrică și/sau termică constituie infracțiune de furt și se pedepsește conform prevederilor Codului penal;

(2) Deteriorarea, modificarea fără drept sau blocarea funcționării echipamentului de măsurare a energiei electrice și termice livrate constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 4 ani.

(3) Executarea sau folosirea de instalații clandestine, în scopul racordării directe la rețea sau pentru ocolirea echipamentelor de măsurare constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani.

(4) Dacă infracțiunile prevăzute la alin. (2) și (3) din prezentul articol sunt săvârșite de un salariat al unei societăți de electricitate, maximul pedepsei se majorează cu un spor de un an.

(5) Tentativa faptelor prevăzute la alin. (1), (2) și (3) se pedepsește.

Contravenții

Art. 79. — (1) Constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în altfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerate infracțiuni, următoarele fapte:

a) desfășurarea, fără obținerea autorizației, a licenței sau a permisului obligatoriu, a oricărei activități care necesită un asemenea document potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență și reglementărilor elaborate în baza ei;

b) folosirea unor practici menite să influențeze formarea liberă a prețurilor pe piața energiei electrice;

c) reducerea neautorizată a capacității de producție sau de furnizare a energiei electrice și/sau termice de către producători, precum și refuzul nejustificat de alimentare a consumatorului;

d) nerespectarea dispozițiilor operative ale dispecerului energetic;

e) exploatarea unor instalații care nu respectă condițiile tehnice de securitate și pot dăuna persoanelor fizice, proprietății și/sau mediului înconjurător;

f) refuzul nejustificat al accesului la rețelele de transport și de distribuție al oricărui solicitant intern sau extern;

g) revânzarea de energie electrică de către un terț, fără acordul furnizorului;

h) exploatarea unor instalații care nu respectă condițiile tehnice de securitate și care pot dăuna persoanelor fizice sau proprietăților înconjurătoare;

i) refuzul de a permite verificările și inspecțiile prevăzute prin reglementări sau dispuse, după caz, de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, precum și obstrucționarea acestora în îndeplinirea atribuțiilor sale;

j) neprezentarea datelor și informațiilor solicitate de autoritatea competentă și nerealizarea măsurilor dispuse de aceasta;

k) neasigurarea stocului minim de combustibil, conform art. 8 alin. (1) lit. c);

l) depășirea limitelor maxime admise privind emisiile de noxe;

m) nerealizarea obligațiilor de producere și/sau de ofertare către operatorul comercial, de către producătorul de energie care este obligat să o facă conform prevederilor legale, fără confirmarea operatorului de sistem (a dispecerului);

n) orice acțiune din partea operatorului de sistem privind determinarea ordinii de merit a capacităților de producere, conducând la alterarea nejustificată a rezultatelor sau a echilibrului cerere-ofertă;

o) nefurnizarea unor informații precise din partea operatorului de sistem pentru asigurarea funcționării sigure a sistemelor interconectate;

p) transmiterea de date cu caracter confidențial privind operațiunile comerciale;

q) întârzierea nejustificată în racordarea noilor consumatori sau în realimentarea lor după întrerupere;

r) executarea de săpături sau de orice fel de lucrări în zonele de protecție a instalațiilor, fără consimțământul prealabil al titularului acestora;

s) nerespectarea indicatorilor de calitate stabiliți prin reglementările în vigoare;

t) încălcarea reglementărilor prevăzute la art. 3 alin. (3);

u) practicarea de tarife care conduc la alterarea prețului mediu la consumator cu peste 15 %.

(2) În cazul contravențiilor prevăzute la art. 79 lit. a)—j), amenda care se aplică persoanelor fizice este de 3.000.000 lei, iar persoanelor juridice este de 500.000.000 lei. În cazul contravențiilor prevăzute la art. 79 lit. k)—u), amenda este de 1.000.000 lei pentru persoanele fizice, iar pentru persoane juridice este de 100.000.000 lei și se aplică persoanei care se face vinovată de săvârșirea lor.

(3) Nivelul acestor amenzi se va actualiza prin hotărâre a Guvernului, în raport cu rata inflației.

(4) Constatarea și aplicarea amenziilor se fac de către reprezentanții împuterniciți ai autorității de reglementare.

(5) Dispozițiile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor sunt aplicabile contravențiilor prevăzute în prezenta ordonanță de urgență.

Confiscări

Art. 80. — Lucrările produse, dobândite sau care au servit la săvârșirea infracțiunilor și/sau a contravențiilor prevăzute în prezenta ordonanță de urgență, inclusiv sumele din bănci rezultate sunt supuse confiscării, în condițiile prevăzute de Codul penal, respectiv de Legea nr. 32/1968.

Constatarea infracțiunilor și a contravențiilor

Art. 81. — (1) În vederea constatării infracțiunilor și contravențiilor prevăzute la art. 78 și 79, agenții constatatori au acces, în condițiile legii, în clădiri, încăperi, la instalații și în orice alt loc, până la receptoarele de energie, și au dreptul să verifice instalația, precum și să exercite măsurători, determinări și recoltări de probe pentru analize. Proprietarii și cei care exploatează aceste clădiri, locuri sau instalații sunt obligați să pună la dispoziție agenților constatatori documentele și actele specifice activităților lor.

(2) Organele de poliție și ale Ministerului Public sunt obligate să acorde, la cerere, sprijin agenților constatatori prevăzuți la alin. (1).

CAPITOLUL XI

Dispoziții tranzitorii și finale**Autorizarea instalațiilor în funcțiune**

Art. 82. — (1) Pentru instalațiile privind producerea, transportul și distribuția energiei electrice și termice, care sunt în exploatare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și care nu sunt autorizate să funcționeze în condițiile prevăzute de aceasta, se va obține autorizația necesară în termen de 2 ani.

(2) Pentru motive temeinice termenul prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit cu cel mult un an.

Privatizarea

Art. 83 — (1) Privatizarea în sectorul energetic se face în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/1997.

(2) Capacitățile energetice de producere în curs de execuție pot fi vândute ca active, cu obligația, după caz, a finalizării lucrărilor.

Intrarea în vigoare

Art. 84. — (1) Până la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, autoritatea competentă va propune spre aprobare Guvernului reglementările prevăzute în sarcina sa.

(2) Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare la 3 luni de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României.

(3) Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă:

— Decretul nr. 76/1950 privind producerea, transportul distribuția și vânzarea energiei electrice, publicat în Buletinul Oficial nr. 31 din 31 martie 1950, modificat prin Decretul Consiliului de Stat nr. 620/1973 cu privire la măsurile de dezvoltare a bazei energetice și de folosire mai judicioasă a combustibililor și energiei, republicat în Buletinul Oficial nr. 95 din 30 august 1977, cu modificările ulterioare;

— Decretul Consiliului de Stat nr. 202/1974 pentru adoptarea Statutului privind funcționarea Sistemului energetic național și disciplina lucrătorilor din acest sistem;

— Decretul Consiliului de Stat nr. 272/1987 privind unele măsuri pentru raționalizarea consumului de gaze naturale și energie electrică, publicat în Buletinul Oficial nr. 53 din 11 noiembrie 1987;

— orice dispoziții contrare.

PRIM-MINISTRU

RADU VASILE Contrasemnează:

p. Ministrul industriei și comerțului,

Nicolae Stăiculescu,

secretar de stat

Ministru finanțelor,

Decebal Traian Remeș

București, 28 decembrie 1998.

Nr. 63.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 668.55.58 și 335.01.11/4028.